

ปัจจัยจำแนกการออกกลางคันของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม Discriminant Factors of Undergraduate Dropouts in Mahasarakham University

สุกัญญา ทารอส¹ และ ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน²

Sukanya Taros¹ and Songsak Phusee-orn²

(Received: April 30, 2019; Revised: June 25, 2019; Accepted: June 27, 2019)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการออกกลางคันของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 2) เพื่อสร้างสมการจำแนกการออกกลางคันของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 3) เพื่อศึกษาแนวทางการลดจำนวนการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ซึ่งดำเนินการศึกษาค้นคว้าทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ที่เข้าศึกษาอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 239 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) และนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ที่เข้าศึกษาอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ชนิด ประกอบด้วย แบบสอบถามเพื่อสร้างสมการจำแนกการออกกลางคันของนิสิต ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์จำแนกประเภท (discriminant analysis) แบบขั้นตอน (stepwise method) โดยวิธีวิลด์ แลมบ์ดา (Wilk's Lambda)

ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. ปัจจัยที่สามารถจำแนกการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มี 2 ตัวแปร ได้แก่ ปัญหาด้านนิสิต (X_1) และปัญหาด้านครอบครัวนิสิต (X_3) ซึ่งตัวแปรในสมการจำแนกประเภททั้ง 2 ตัวแปร มีส่วนในการจำแนกกลุ่มนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ และกลุ่มนิสิตที่ออกกลางคัน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และร่วมกันทำนายการเป็นสมาชิกของกลุ่มนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ และ

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² รองศาสตราจารย์ ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Master degree student in Educational Research and Evaluation Program, Faculty of Education, Mahasarakham University

² Associate professor, Department of Educational Research and Development, Faculty of Education, Mahasarakham University

กลุ่มนิสิตที่ออกกลางคัน โดยทำนายการออกกลางคันถูกต้องร้อยละ 76.60 ซึ่งมีสมการจำแนกในรูปคะแนนดิบ และในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการจำแนกประเภทในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = -8.805 + 2.832X_1^* - .492X_3$$

สมการจำแนกประเภทในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = 1.097Z_1^* - .297Z_3$$

2. แนวทางการลดจำนวนการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มีแนวทางการดำเนินการดังนี้

1) ด้านนิสิต ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อปรับทัศนคติของนิสิตให้เป็นไปในแนวทางที่ดีต่อ การศึกษา การปลูกฝังความรู้สึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตัวนิสิตเอง และส่งเสริมให้นิสิตรู้จักปรับตัวถึงการอยู่ ร่วมกันภายในมหาวิทยาลัยได้

2) ด้านครอบครัวของนิสิต มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้มีการส่งเสริมทางการเรียน ด้าน รายได้ของครอบครัว และด้านความสัมพันธ์กับครอบครัว โดยการประชุมเพื่อทำความเข้าใจกับผู้ปกครองของ นิสิตในด้านการเรียนการสอนในแต่ละสาขาวิชา การชี้แจงการส่งเสริมให้นิสิตมีรายได้ระหว่างเรียน รวมทั้งการ ร่วมกันหาวิธีแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นแก่นิสิต

คำสำคัญ: ปัจจัยจำแนก การออกกลางคัน

Abstract

The objectives of this study were: 1) to study the factors that are related to the dropping out of Mahasarakham University students in the 1st year of undergraduate degree; 2) to formulate a discriminant equation of the dropping out of Mahasarakham University students in the 1st year of undergraduate degree; and 3) to study guidelines on decreasing the dropout rate of the 1st year undergraduate students of Mahasarakham University. This research was conducted quantitatively and qualitatively. The sample consisted of 239 1st year students who enrolled in courses for at least one semester in 2015 at Mahasarakham University, obtained through stratified random sampling, and 5 1st year students who attended classes for at least one semester in 2015 at Mahasarakham University, obtained through purposive sampling. The instruments used in this study were a 5-point Likert scale questionnaire for formulation of discriminant equation of undergraduate students' dropping out, and an interview form. The statistics employed were the mean and standard deviation. The discriminant analysis using stepwise method proposed by Wilk's Lambda was also used in this study.

The results revealed that:

1. There were 2 factors which could discriminate the 1st year undergraduate students' dropping out at Mahasarakham University. They were students' problems (X_1) and family problems (X_3). The two factors affected the discriminant equation with the students who were studying and the students who had dropped out, with statistical significance at the .01 level, and predicted group membership of the students who were studying and the students who had dropped out at 76.60% accurate. The discriminant equation in the form of raw scores and standard scores are shown as follows:

Discriminant equation in the form of raw scores

$$Y' = -8.805 + 2.832X_1^* - .492X_3$$

Discriminant equation in the form of standard scores

$$Z'_y = 1.097Z_1^* - .297Z_3$$

2. The guidelines on decreasing the number of the 1st year undergraduate dropouts at Mahasarakham University are as follows:

1) On the student aspect, there should be activities for adjusting student's attitudes toward a favorable path for education. Responsibility for one's own duty should be instilled in students, and students should be promoted to adjust themselves to living together on campus.

2) On the family aspect, the university ought to support students in education, family income and relationship within the family by holding meetings in order for parents to gain understanding of learning and teaching in each field. The university should elucidate how it promotes student's part time jobs as well as how to find ways together to solve students' problems.

Keywords: discriminant factors, dropping out

บทนำ

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่งคือการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคม การผลิตบัณฑิตจึงเป็นกิจกรรมหลักที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษาเพราะเป็นการพัฒนาและเสริมสร้างคุณภาพของกำลังคนระดับสูงของประเทศ ที่จะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ต่อไป ในทางเศรษฐศาสตร์ถือว่าการศึกษายเป็นการลงทุนประเภทหนึ่ง ทั้งนี้ นอกจากตัวผู้เรียนต้องเสียค่าใช้จ่าย และต้องเสียเวลาในการศึกษาแล้วในส่วนของรัฐนั้น รัฐก็จำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการศึกษาเป็นจำนวนมากเช่นกัน การวางรากฐานทางการศึกษา ทั้งด้านงบประมาณ ทรัพยากร และปัจจัยเกี่ยวเนื่องต่าง ๆ

โดยรัฐบาลจะให้ความสำคัญและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร เพื่อสร้างบุคลากรในสายวิชาชีพต่าง ๆ ออกไปรับใช้สังคมเพื่อให้ประเทศเจริญก้าวหน้าต่อไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2546)

อย่างไรก็ตาม มิใช่ว่าผู้ที่มาศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะสามารถสำเร็จการศึกษาได้ทั้งหมด สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (2556) เปิดเผยข้อมูลเส้นทาง เส้นทางชีวิตของเด็กไทยที่เกิดปีละ 8 แสนคนเศษนั้น หากเทียบอัตราส่วน 1 ต่อ 80,000 เปรียบให้เห็นภาพง่ายขึ้นว่าหากประเทศไทยมีเด็ก 10 คนแต่ละรุ่นที่เกิดในปีเดียวกัน โดยจากจำนวนรวม 10 คนนั้น เด็ก 1 คน (หรือร้อยละ 13) เรียนไม่จบ ม.3 (ไม่จบแม้แต่การศึกษาภาคบังคับ) เด็ก 3 คน (ร้อยละ 30) ได้เรียนจนจบ ม.3 แล้วเลิกเรียน เด็ก 2 คน (ร้อยละ 21) เรียนจนจบ ม.6/ปวช. แล้วไม่ได้เรียนต่ออุดมศึกษา เหลือเพียงเด็ก 4 คน (ร้อยละ 36) เรียนต่อชั้นอุดมศึกษา และ 1 ใน 4 คนไม่สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษา นั้นหมายถึง ในเด็กหนึ่งรุ่นมีเด็ก 80,000 คน ที่ต้องออกกลางคันและเกิดความสูญเสียเปล่าทางการศึกษา การออกกลางคันทำให้เกิดผลเสียด้านสุขภาพจิต สุขภาพทางกายของนิสิตนักศึกษาโดยตรง ด้วยสาเหตุของการไม่มีที่ศึกษาเล่าเรียนส่งผลต่อสังคมส่วนรวม คือ การก่ออาชญากรรม การเป็นภาระเลี้ยงดูของสังคม การจัดบริการของรัฐที่ต้องใช้งบประมาณเพิ่มขึ้น ในขณะที่ผู้ที่ออกกลางคันไม่มีรายได้ที่ต้องจ่ายภาษีเพื่อบำรุงประเทศ (จรัญ ยินยอม, 2552)

ข้อมูลนิสิตออกกลางคันย้อนหลังสามปี จากกองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่าในปีการศึกษา 2555 นิสิตระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ทั้งหมด 32,371 คน มีนิสิตออกกลางคันจำนวน 3,446 คน คิดเป็นร้อยละ 10.64 ปีการศึกษา 2556 นิสิตระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ทั้งหมด 33,398 คน มีนิสิตออกกลางคันจำนวน 4,112 คน คิดเป็นร้อยละ 12.31 ปีการศึกษา 2557 นิสิตระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ทั้งหมด 31,803 คน มีนิสิตออกกลางคันจำนวน 3,340 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50 รวมสามปีย้อนหลังมีนิสิตออกกลางคันทั้งหมด 10,898 คน จากจำนวนนิสิตที่ออกกลางคันทั้งหมดเมื่อจำแนกเป็นชั้นปี และเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ นิสิตชั้นปีที่ 1 จำนวน 4,418 คน คิดเป็น 40.54 ร้อยลงมา คือนิสิตชั้นปีที่ 2 จำนวน 3,738 คน คิดเป็นร้อยละ 34.30 และนิสิตชั้นปีที่ 3 จำนวน 1,194 คน คิดเป็นร้อยละ 10.96 ตามลำดับ ซึ่งมีหลายปัจจัยที่ทำให้มีนิสิตออกกลางคัน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันมีหลายประการ ดังเช่น สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ (2540) ได้สรุปสาเหตุการออกกลางคันแบ่งเป็น 4 สาเหตุ คือ 1) ด้านตัวผู้เรียน ได้แก่ ความสามารถทางวิชาการ ปัญหาด้านสภาวะทางจิตของผู้เรียน ความไม่มุ่งมั่นในการเรียน ปัญหาส่วนตัวด้านบุคลิกภาพ และปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย 2) ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจและการเงิน เช่น รายได้ของผู้ปกครองของครอบครัวและสภาพแวดล้อมทางบ้าน 3) ด้านโรงเรียน ได้แก่ ความปลอดภัยภายในและภายนอกโรงเรียน การเบื่อหน่ายสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน และ 4) ด้านผู้สอน ได้เกิดการเบื่อหน่ายต่อครูผู้สอน และการเกรงกลัวผู้สอน ส่วน จรัญ ยินยอม (2552) ได้สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันมี 10 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านการเรียนการสอน หลักสูตร หน่วยงานสนับสนุนการเรียน ปัจจัยด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ศูนย์ IT ผู้บริหาร อาจารย์ ปัจจัยส่วนตัว สำนักวิทยบริการ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย ส่วนภูษณิศลา สิริวิพร (2557) ได้สรุปสาเหตุการออกกลางคันเป็น 6 สาเหตุ คือ ด้านส่วนตัวของนักศึกษา ด้านครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อม ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตรและการ

เรียนการสอน และด้านสถานศึกษา ส่วนสภาภรณ์ พิมพ์นิตย์ (2555) ได้สรุปสาเหตุการออกกลางคันแบ่งเป็น 4 สาเหตุ คือ ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านครอบครัว และบุคคลแวดล้อม และด้านสภาพแวดล้อมของสถาบัน การศึกษา โดยมีสาเหตุสำคัญในแต่ละด้านดังนี้ ด้านผู้เรียน ได้แก่ สาขาวิชาที่เรียนไม่สอดคล้องกับความสามารถ ความสามารถ และการสอบแต่ละครั้งขาดการเตรียมตัวที่ดี ด้านครอบครัวและบุคคลแวดล้อม ได้แก่ ขาดเพื่อน สนิทที่ไว้ใจได้ในขณะที่เรียน และฐานะครอบครัวยากจนไม่มีเงินส่งเสียให้เรียนต่อ ด้านผู้สอน ได้แก่ อาจารย์ ผู้สอนเคร่งเครียดเกินไป รวมทั้งการมอบหมายงานหรือแบบฝึกหัดอาจารย์ไม่อธิบายให้นักเรียนเข้าใจชัดเจน และ ด้านสภาพแวดล้อมของสถาบันการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยมีทุนการศึกษาให้นักเรียนที่ขาดแคลนไม่เพียงพอต่อ ความต้องการ และมหาวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านการศึกษาไม่ชัดเจนและไม่ทั่วถึง รวมทั้งแคลิยา ทหารมย์ (2548) ได้สรุปองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการออกกลางคันในลำดับต้น ๆ ของงานวิจัย ไว้ดังนี้ วิธีการ สอนของอาจารย์ไม่น่าสนใจ คุณลักษณะส่วนตัวของนิสิตที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน ค่านิยมของนิสิตที่มีต่อสา ขาวิชาที่เรียน ปัญหาฐานะทางเศรษฐกิจ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านตัวนิสิต จากการศึกษางานวิจัยที่ ศึกษาสาเหตุหรือปัจจัยการออกกลางคันส่วนใหญ่ใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งสามารถ วิเคราะห์หาสาเหตุหรือปัจจัยของการออกกลางคันได้ แต่ไม่สามารถจำแนกกลุ่มนิสิตที่ออกกลางคันได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาและวิเคราะห์โดยใช้สถิติการวิเคราะห์จำแนกประเภท เพื่อสร้างสมการ จำแนกการออกกลางคันของนิสิต อันจะเป็นข้อสนเทศในการหาแนวทางป้องกันและลดจำนวนการออก กลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1
2. เพื่อสร้างสมการจำแนกการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1
3. เพื่อศึกษาแนวทางการลดจำนวนการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระดับ ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ที่เข้าศึกษา อย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา ในปีการศึกษา 2558 รวมทั้งหมดจำนวน 13,413 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นนิสิตที่ออกกลางคันในปีการศึกษา 2558 จำนวน 893 คน และกลุ่มที่ 2 เป็นนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 12,520 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ที่เข้าศึกษา อย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 239 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นนิสิต ที่ออกกลางคันในปีการศึกษา 2558 จำนวน 89 คน และกลุ่มที่ 2 เป็นนิสิตปัจจุบันที่กำลังศึกษาอยู่ในปี

การศึกษา 2558 จำนวน 150 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยแบ่งตามกลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ตัวแทนนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ที่เข้าศึกษาอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา ปีการศึกษา 2558 จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ครอบคลุมตัวแปร 4 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านนิสิต จำนวน 12 ข้อ ปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอน จำนวน 11 ข้อ ปัญหาด้านครอบครัวของนิสิต จำนวน 6 ข้อ และตัวแปรปัญหาด้านสถานศึกษา มีจำนวน 13 ข้อ นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความถูกต้องและความเที่ยงตรง งานวิจัยครั้งนี้เลือกค่าดัชนี IOC ที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปในแต่ละข้อ ถ้าน้อยกว่า 0.5 ก็นำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำหรือตัดทิ้ง ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้ต้องปรับปรุง 6 ข้อ และตัดทิ้ง 1 ข้อ มีอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) มีค่าตั้งแต่ 0.265 – 0.803 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของทั้ง 4 ตัวแปร มีค่าดังนี้ ตัวแปรปัญหาด้านนิสิต มีค่าเท่ากับ 0.84 ตัวแปรปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอน มีค่าเท่ากับ 0.88 ตัวแปรปัญหาด้านครอบครัวของนิสิต มีค่าเท่ากับ 0.87 และตัวแปรปัญหาด้านสถานศึกษา มีค่าเท่ากับ 0.91

2.2 แบบสัมภาษณ์ ซึ่งประเด็นการสัมภาษณ์ มีดังนี้ 1) ปัญหาและสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับตัวนิสิต 2) ปัญหาและสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ผู้สอน 3) ปัญหาและสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวของนิสิต 4) ปัญหาและสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับด้านสถานศึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม ดังนี้ 1) สํารวจข้อมูล จำนวนนิสิตที่ออกกลางคัน และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบัน จากกองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2) นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 3) ติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับคืนด้วยตัวเอง 4) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ครั้งนี้ มีการบันทึกเสียงและภาพในการสนทนา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล 3 วิธี คือ 1) การสังเกต 2) จดบันทึก 3) การบันทึกเสียง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์จำแนกประเภท (discriminant analysis) แบบขั้นตอน (stepwise method) โดยวิธีวิลค์ แลมบ์ดา (Wilk's Lambda)

4.2 ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา เขียนคำบรรยายความหมายตามลักษณะข้อความที่ปรากฏ

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของปัจจัยต่างๆ ของกลุ่มนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ และกลุ่มนิสิตที่ออกกลางคัน ในปีการศึกษา 2558

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร จำแนกตามกลุ่มนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ และกลุ่มนิสิตที่ออกกลางคัน

ตัวแปร	กลุ่มนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่			กลุ่มนิสิตที่ออกกลางคัน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ปัญหาด้านนิสิต (X_1)	1.99	0.43	น้อย	2.53	0.31	ปานกลาง
ปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอน (X_2)	2.25	0.52	น้อย	2.41	0.46	น้อย
ปัญหาด้านครอบครัวนิสิต (X_3)	1.93	0.66	น้อย	2.10	0.50	น้อย
ปัญหาด้านสถานศึกษา (X_4)	2.63	0.50	ปานกลาง	2.68	0.54	ปานกลาง

จากตาราง 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรกลุ่มนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย จำนวน 3 ตัวแปร และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ตัวแปร เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ปัญหาด้านสถานศึกษา (X_4) รองลงมาเป็นปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอน (X_2) ปัญหาด้านนิสิต (X_1) และปัญหาด้านครอบครัวนิสิต (X_3) ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยของตัวแปรกลุ่มนิสิตที่ออกกลางคัน อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ตัว และอยู่ในระดับน้อย จำนวน 2 ตัว เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ปัญหาด้านสถานศึกษา (X_4) รองลงมาเป็นปัญหาด้านนิสิต (X_1) ปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอน (X_2) และปัญหาด้านครอบครัวนิสิต (X_3) ตามลำดับ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวแปรจำแนกการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ด้วยการทดสอบค่าที (independent sample t – test) ดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปร จำแนกระหว่างกลุ่มนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ และกลุ่มนิสิตที่ออกกลางคัน

ตัวแปร	กลุ่มนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่		กลุ่มนิสิตที่ออกกลางคัน		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ปัญหาด้านนิสิต (X_1)	1.99	0.43	2.53	0.31	11.214**	.000
ปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอน (X_2)	2.25	0.52	2.41	0.46	2.498**	.013
ปัญหาด้านครอบครัวนิสิต (X_3)	1.93	0.66	2.10	0.50	2.237*	.026
ปัญหาด้านสถานศึกษา (X_4)	2.63	0.36	2.65	0.40	1.151	0.25

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 ค่าเฉลี่ยตัวแปร 2 ตัว ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ปัญหา ด้านนิสิต (X_1) และปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอน (X_2) ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 มีจำนวน 1 ตัว ได้แก่ ปัญหาด้านครอบครัวนิสิต (X_3) ส่วนตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน มี จำนวน 1 ตัว ได้แก่ ปัญหาด้านสถานศึกษา (X_4)

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรย่อย ของกลุ่มนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ และกลุ่มนิสิตที่ออก กลางคัน

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรย่อย จำแนกตามกลุ่มนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ และกลุ่ม นิสิตที่ออกกลางคัน

ตัวแปร	กลุ่มนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่			กลุ่มนิสิตที่ออกกลางคัน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ปัญหาด้านนิสิต (X_1)						
ความคิดพื้นฐาน (X_{11})	2.12	0.59	น้อย	3.02	0.65	ปานกลาง
ปัญหาการบริหารเวลา (X_{12})	2.09	0.78	น้อย	2.67	0.61	ปานกลาง
ปัญหาการขาดเรียน (X_{13})	1.77	0.83	น้อย	2.42	0.85	น้อย
ปัญหาสุขภาพร่างกายและจิตใจ (X_{14})	1.59	0.84	น้อย	2.00	1.09	น้อย
ปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบน (X_{15})	1.44	0.60	น้อย	1.75	0.47	น้อย
ปัญหาพฤติกรรมด้านการใช้อินเทอร์เน็ต (X_{16})	2.62	0.44	ปานกลาง	3.12	0.35	ปานกลาง
ปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอน (X_2)						
ปัญหาเทคนิคการสอน (X_{21})	2.50	0.61	น้อย	2.61	0.62	ปานกลาง
ปัญหาความรู้และทักษะในเนื้อหาที่สอน (X_{22})	2.29	0.56	น้อย	2.44	0.47	น้อย
ปัญหาการวัดและการประเมินผล (X_{23})	2.22	0.73	น้อย	2.30	0.78	น้อย
ปัญหาพฤติกรรมของอาจารย์ผู้สอน (X_{24})	2.07	0.75	น้อย	2.32	0.78	น้อย
ปัญหาด้านครอบครัวนิสิต (X_3)						
ปัญหาการสนับสนุนในการเรียน (X_{31})	1.70	0.85	น้อย	1.80	0.67	น้อย
ปัญหาฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_{32})	2.33	0.68	น้อย	2.63	0.55	ปานกลาง
ปัญหาความสัมพันธ์ภายในครอบครัว (X_{33})	1.78	0.81	น้อย	1.88	0.71	น้อย
ปัญหาด้านสถานศึกษา (X_4)						
ปัญหาด้านการให้บริการต่างๆ (X_{41})	2.60	0.48	ปานกลาง	2.63	0.62	ปานกลาง
ปัญหาด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษา (X_{42})	2.32	0.75	น้อย	2.58	0.81	ปานกลาง
ปัญหาด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน (X_{43})	2.20	0.73	น้อย	2.24	0.65	น้อย
ปัญหาด้านอาคารสถานที่ (X_{44})	2.39	0.82	น้อย	2.46	0.77	น้อย
ปัญหาด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน (X_{45})	2.30	0.74	น้อย	2.35	0.77	น้อย
ปัญหาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา (X_{46})	3.86	0.73	มาก	3.78	0.71	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรกลุ่มนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย จำนวน 16 ตัวแปร อยู่ในระดับปานกลาง 2 ตัวแปร และอยู่ในระดับมาก 1 ตัวแปร เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ปัญหาภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา (X_{46}) รองลงมาเป็นปัญหาพฤติกรรมด้านการใช้อินเทอร์เน็ต (X_{16}) และปัญหาด้านการให้บริการต่าง ๆ (X_{41}) ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยของตัวแปรกลุ่มนิสิตที่ออกกลางคัน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย จำนวน 11 ตัว อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 7 ตัว และอยู่ในระดับมาก 1 ตัวแปร เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ปัญหาภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา (X_{46}) รองลงมาเป็นปัญหาพฤติกรรมด้านการใช้อินเทอร์เน็ต (X_{16}) และความคิดพื้นฐาน (X_{11}) ตามลำดับ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยจำแนกการออกกลางคันของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

จากการวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่สามารถจำแนกกลุ่มนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ และกลุ่มนิสิตที่ออกกลางคัน พบว่า ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามาในสมการจำแนกกลุ่ม มี 2 ตัวแปร จากปัจจัยที่นำมาศึกษาทั้งหมด 4 ตัวแปร ได้แก่ ปัญหาด้านนิสิต (X_1) และปัญหาด้านครอบครัวนิสิต (X_3) ซึ่งตัวแปรในสมการจำแนกประเภททั้ง 2 ตัวแปร มีส่วนในการจำแนกกลุ่มนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ และกลุ่มนิสิตที่ออกกลางคัน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และร่วมกันทำนายการเป็นสมาชิกของกลุ่มนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ และกลุ่มนิสิตที่ออกกลางคัน โดยทำนายการออกกลางคันถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 76.60

นอกจากนี้เมื่อนำตัวแปรย่อยมาวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่สามารถจำแนกกลุ่มนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ และกลุ่มนิสิตที่ออกกลางคัน พบว่า ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามาในสมการจำแนกกลุ่ม มี 4 ตัวแปร และจากตัวแปรที่นำมาศึกษาทั้งหมด 19 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรความคิดพื้นฐาน (X_{11}) ตัวแปรพฤติกรรมด้านการใช้อินเทอร์เน็ต (X_{16}) ปัญหาการสนับสนุนในการเรียน (X_{31}) และปัญหาฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (X_{32}) ซึ่งตัวแปรในสมการจำแนกประเภททั้ง 4 ตัวแปร มีส่วนในการจำแนกกลุ่มนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ และกลุ่มนิสิตที่ออกกลางคัน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และร่วมกันทำนายการเป็นสมาชิกของกลุ่มนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ และกลุ่มนิสิตที่ออกกลางคัน โดยทำนายการออกกลางคันถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 84.10

2. ผลการวิเคราะห์เพื่อสร้างสมการจำแนกกลุ่มนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ และกลุ่มนิสิตที่ออกกลางคัน

จากการศึกษาสามารถแสดงสมการจำแนกประเภท (discriminant function) จำแนกกลุ่มนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ และกลุ่มนิสิตที่ออกกลางคัน ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานดังนี้

สมการจำแนกประเภท (discriminant function) ของตัวแปรหลัก

สมการจำแนกประเภทในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = -8.805 + 2.832X_1 - .492X_3$$

สมการจำแนกประเภทในรูปคะแนนมาตรฐานของตัวแปรหลัก

$$Z'_y = 1.097Z_1 - .297Z_3$$

สมการจำแนกประเภท (Discriminant Function) ของตัวแปรย่อย

สมการจำแนกประเภทในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = -7.938 + 1.215X_{11} + 1.632X_{16} - 0.435X_{31} + 0.466X_{32}$$

สมการจำแนกประเภทในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = 0.745Z_{11} + 0.669Z_{16} - 0.343Z_{31} + 0.294Z_{32}$$

3. ผลการวิเคราะห์เพื่อเสนอแนวทางการลดจำนวนการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1

เพื่อหาแนวทางการลดจำนวนการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์บทสัมภาษณ์ และตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิด ของแบบสอบถาม มีแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนา ดังนี้

1. ปัญหาด้านนิสิต นิสิตเป็นส่วนสำคัญของระบบการเรียนการสอน หากไม่มีนิสิตการเรียนการสอนก็จะไม่เกิดขึ้น ในระบบการเรียนการสอนนิสิตจะต้องมีความพร้อมที่จะรับรู้การเรียนการสอนและประสบการณ์ใหม่ที่จะเกิดขึ้น นิสิตจำเป็นต้องมีความพร้อมและมีพื้นฐานความรู้เพียงพอ มีวินัยดังนั้นก็ต้องการให้มีการส่งเสริมและพัฒนานิสิต ดังนี้

1.1 ด้านทัศนคติ นิสิตที่มีทัศนคติไม่ดีต่อตนเอง สาขาวิชา คณะ และสถานศึกษา ก็จะส่งผลต่อการเรียนของตัวนิสิตเอง มหาวิทยาลัยควรสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับนิสิต จัดอบรมสัมมนาเรียนกับการสร้างทัศนคติที่ดีต่อตนเอง สาขาวิชา คณะ และสถานศึกษา

1.2 ด้านความต้องการหรือความถนัดของนิสิต ต้องมีการแนะนำ เพื่อให้ นิสิตทราบความต้องการ หรือความถนัดของตัวนิสิตให้ชัดเจน เพื่อ นิสิตจะ รู้ความต้องการ หรือความถนัดของตัวเองก่อนเลือกเรียนสาขานั้น ๆ

1.3 ด้านพฤติกรรมด้านการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิต ควรอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์และโทษของการใช้อินเทอร์เน็ตแก่นิสิต เพื่อให้ นิสิตตระหนักถึงผลที่จะเกิดขึ้นหากใช้อินเทอร์เน็ตมากเกินไป

1.4 ด้านความรับผิดชอบ ระเบียบ วินัย ต้องมีการปลูกฝังความรับผิดชอบ

1.5 ด้านการปรับตัว การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มหาวิทยาลัยควรมีกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมรุ่น และรุ่นพี่กับรุ่นน้องให้มากขึ้น เพื่อให้รุ่นน้องได้มีที่ปรึกษาที่ใกล้ชิดมากขึ้น

2. ด้านอาจารย์ผู้สอน ผู้สอนมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนของนิสิต และปัจจัยที่ทำให้ นิสิตมีความสนใจเรียนอย่างหนึ่ง คือ ค่านิยมในตัวผู้สอน ผู้สอนที่มีความเป็นยูติธรรม ประเมินและวัดผลอย่างตรงไปตรงมา มีความประพฤติเป็นที่ประทับใจ เป็นที่เคารพรักของนิสิต จะเป็นตัวอย่างที่ นิสิตอยากจะทำตามแบบอย่าง ดังนั้นจึงต้องการให้มีการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ผู้สอน ดังนี้

2.1 อาจารย์ผู้สอนไม่มีเทคนิคการนำเสนอที่น่าสนใจ ควรพัฒนาให้อาจารย์ผู้สอนมีเทคนิคในการอธิบายความให้น่าสนใจมากขึ้น

2.2 อาจารย์ผู้สอนต้องมีเกณฑ์ในการวัดผลและประเมินผลชัดเจน ใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพ ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป

2.3 การมอบหมายงานเยอะเกินไป ซึ่งทำให้นิสิตเกิดความเหนื่อย และเบื่อหน่ายไม่อยากเข้าเรียน ไม่อยากทำงานส่ง

2.4 อาจารย์ผู้สอนควรสร้างความเป็นกันเองกับนิสิต เข้าถึงง่าย มีช่องทางการติดต่อสื่อสารหลากหลาย

3. ปัญหาด้านครอบครัวนิสิต การเอาใจใส่ในผลการเรียนของนิสิต รายได้ ความคาดหวังของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง การส่งเสริมการเรียนและความสัมพันธ์ในครอบครัว การสนับสนุนจากทางบ้านจัดเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนของนิสิตและการออกกลางคันของนิสิต ดังนั้นจึงต้องการให้มีการส่งเสริมและพัฒนาปัญหาด้านครอบครัวนิสิต ดังนี้

3.1 การส่งเสริมการเรียน มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญการทำความเข้าใจกับผู้ปกครองของนิสิตเพิ่มมากขึ้น และสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองของนิสิตเพิ่มมากขึ้น

3.2 รายได้ของครอบครัว มหาวิทยาลัยควรจัดหางานพาส์ไทม์ให้นิสิตที่มีความต้องการหารายได้ระหว่างเรียน จัดโครงการที่ส่งเสริมให้นิสิตมีรายได้ระหว่างเรียน รวมถึงทำความร่วมมือกับห้างร้าน หรือบริษัทเอกชนเพื่อเพิ่มโอกาสการหารายได้ระหว่างเรียนให้นิสิต

3.3 ความสัมพันธ์กับครอบครัว มหาวิทยาลัยควรมีการประชุมผู้ปกครอง เพื่อทราบปัญหาและหาวิธีแก้ไขปัญหาร่วมกัน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ปัจจัยจำแนกการออกกลางคันของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สามารถอภิปรายประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการออกกลางคันของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1

1.1 ปัญหาด้านนิสิต เป็นตัวแปรที่มีน้ำหนักสูงที่สุด เป็นตัวแปรที่มีน้ำหนักสูงที่สุดในสมการจำแนกประเภท ซึ่งถือว่าเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญที่สุดที่สามารถจำแนกกลุ่ม นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่และกลุ่มนิสิตที่ออกกลางคัน ข้อค้นพบนี้ชี้ให้เห็นว่าสภาพการณ์เกี่ยวกับตัวนิสิตในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับการออกกลางคันอย่างมาก เช่น พื้นฐานความคิด การบริหารเวลา การขาดเรียน ปัญหาสุขภาพร่างกายและจิตใจ พฤติกรรมเบี่ยงเบน พฤติกรรมด้านการใช้อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อัมพร โอตระกูล (2524) ที่กล่าวว่า พื้นฐานความคิด ผู้เรียนมีอคติต่อวิชาที่เรียน ไม่มีความรู้สึกรักวิชาในขณะที่เรียน แต่ต้องฝืนใจเรียนเพราะสอบเข้าได้หรือเพื่อให้ทางบ้านพอใจ ผลออกมาคือ เตรียมตัวไม่พอ ทำให้สอบเข้าเรียนใหม่ไม่ติด และที่เรียนอยู่ก็ทำได้ไม่เต็มที่ และสอดคล้องกับแนวความคิดของ ศรีเรือน แก้วกังวาน (2538) ที่ว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบนชี้ให้เห็นว่า มีความสัมพันธ์กับการออกกลางคันของนักเรียน การที่นักเรียนมีพฤติกรรมการเสพยาเสพติด สารที่มีแอลกอฮอล์หรือสารอื่น ๆ ที่ทำให้ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ จะเป็นการนำไปสู่การแสดงผลพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ เช่น การไม่ทำการบ้าน การทำผิดระเบียบวินัยของโรงเรียนในเรื่องต่าง ๆ การขาดเรียน การทะเลาะวิวาท ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้จะเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนออกกลางคันได้ นอกจากนี้ยัง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชร ตรีภูงาม และคณะ (2550) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออาการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พบว่า ปัจจัยด้านนักศึกษาโดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ส่งผลกระทบต่ออาการออกกลางคันในระดับมาก ส่วนในระดับปานกลาง ได้แก่ การขาดเรียนมากจนหมดสิทธิ์สอบ และไม่มีเพื่อนที่สามารถปรึกษาได้ รุจิรา อภัยปัญญาวงศ์ (2554) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยจำแนกการออกกลางคันของนักเรียน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยการอาชีพแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบน เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญเป็นอันดับสามที่สามารถจำแนกกลุ่มนักเรียนที่ไม่ออกกลางคันและกลุ่มนักเรียนที่ออกกลางคัน แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกในลักษณะที่ผิดเพี้ยนไปจากนักเรียนปกติทั่วไป เช่น พฤติกรรมการเสพสารเสพติด การประพฤติก่อความเสียหายในสิ่งต่าง ๆ หรือพฤติกรรมการต่อต้านสังคม เป็นต้น ซึ่งชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบน มีความสัมพันธ์กับการออกกลางคันของนักเรียนอย่างใกล้ชิด สอดคล้องกับการวิจัยของ Morcke AM. และคณะ (2012) ได้ศึกษาถึงสาเหตุการออกกลางคันของ โรงเรียนแพทย์เดนมาร์ก จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านตัวนักเรียน มีผลต่อการไม่สำเร็จการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ พิมพ์นิยต์ (2555) ได้ศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาเหตุการออกกลางคันของนิสิตเรียงตามลำดับความสำคัญด้านผู้เรียน ได้แก่ สาขาวิชาที่เรียนไม่สอดคล้องกับความถนัดความสามารถ และการสอบแต่ละครั้งขาดการเตรียมตัวที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูษณิศ สิริวิพร (2557) ได้ศึกษาสาเหตุของการออกกลางคันและแนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ของสถาบันการพลศึกษา ภาควิชาออกเฉียงเหนือ ได้ผลการศึกษาสาเหตุของการออกกลางคัน พบว่า ด้านส่วนตัวของนักศึกษา มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีประเด็น คือ ความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในขณะที่ยังเรียน ไม่น่าพึงพอใจหรือต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และภาระรับผิดชอบครอบครัวหรือพ่อแม่ ผู้ปกครอง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลำปาง พันธุ์เพชร (2558) ได้ศึกษาสาเหตุปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนระดับปวช. วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมผู้เรียนเป็นสาเหตุหลัก มีค่าเฉลี่ย 4.91

1.2 ปัญหาด้านครอบครัวของนิสิต เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญเป็นอันดับสองที่สามารถจำแนกกลุ่มนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่และกลุ่มนิสิตที่ออกกลางคัน แสดงให้เห็นว่า สภาพการณ์เกี่ยวกับสถานะทางครอบครัวของนิสิตในสถานศึกษาที่จะส่งผลให้นิสิตออกกลางคัน เช่น การสนับสนุนในการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เป็นต้น สอดคล้องกับแนวคิดของ มัย สุขเยี่ยม (2524) กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญด้านครอบครัวหลายประการ ตัวอย่างเช่น ขนาดของครอบครัว อาชีพของบิดามารดา รายได้ของครอบครัว การเอาใจใส่ในผลการเรียนของนักเรียน ความคาดหวังของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง การส่งเสริมการเรียนและความสัมพันธ์ในครอบครัว การสนับสนุนจากทางบ้านจัดเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนของนักเรียนและการออกกลางคันของนักเรียน ทั้งนี้ นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนจากทางบ้านมีโอกาสเสี่ยงที่จะออกกลางคัมน้อยกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการสนับสนุน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชร ตรีภูงาม และคณะ (2550) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออาการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวส่งผลกระทบต่ออาการออกกลางคันในระดับปานกลาง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤชล พิมพ์สว่าง (2553) ได้การวิเคราะห์สาเหตุและการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนชนเผ่าในโรงเรียนมัธยมศึกษาบนเขตพื้นที่สูง: กรณีศึกษาโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุการออกกลางคันมีสาเหตุที่เกี่ยวกับครอบครัว ได้แก่ สาเหตุเกี่ยวกับความยากจน ครอบครัวแตกแยก กำพรว้า และการขาดผู้อุปการะ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงชาติ สอนคา (2554) ได้ศึกษาปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านกล้วย อังกาบสำราญเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน มีสาเหตุจากด้านเกี่ยวกับครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและสูงรองลงมาอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ ครอบครัวมีฐานะยากจน และต้องช่วยทำงานบ้าน ระดับปานกลาง 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและสูงรองลงมา คือ มีปัญหาเรื่องการเรียน ผู้ปกครองช่วยเหลือไม่ได้ ถูกผู้ปกครองดูต่ำเสมอ และน้อยใจว่าผู้ปกครองไม่รัก สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจิรา อภัยพิชมวงค์ (2554) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยจำแนกการออกกลางคันของนักเรียน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยการอาชีพแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า การสนับสนุนด้านการเรียน เป็นตัวแปรที่มีน้ำหนักสูงที่สุดในสมการจำแนกประเภท ซึ่งถือว่าเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญที่สุดที่สามารถจำแนกกลุ่มนักเรียนที่ไม่ออกกลางคันและกลุ่มนักเรียนที่ออกกลางคันสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ พิมพ์นิตย์ (2555) ได้ศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลการศึกษา พบว่าสาเหตุการออกกลางคันของนิสิต ด้านครอบครัวและบุคคลแวดล้อม ได้แก่ ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้ศึกษาต่อ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูษนิศา สิริวรพร (2557) ได้ศึกษาสาเหตุของการออกกลางคันและแนวทางการแก้ไข ปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ของสถาบันการพลศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ด้านครอบครัวเป็นสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา สภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่มีสภาพปัญหามากที่สุดคือ ครอบครัวมีฐานะยากจนต้องช่วยหารายได้ รองลงมาคือ พ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีงานไม่มีรายได้สภาพของครอบครัวแตกแยก หย่าร้าง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านนิสิต เป็นตัวแปรที่มีน้ำหนักสูงที่สุด เป็นตัวแปรที่มีน้ำหนักสูงที่สุดในสมการจำแนกประเภท ซึ่งถือว่าเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญที่สุดที่สามารถจำแนกกลุ่มนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ และกลุ่มนิสิตที่ออกกลางคัน รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านครอบครัวของนิสิต ดังนั้นเพื่อเป็นลดปัญหาการออกกลางคันของนิสิต และสนับสนุนให้นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ศึกษาต่อไปจนจบการศึกษา ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ผู้บริหาร และครูผู้สอน เจ้าหน้าที่ที่ดูแลให้คำปรึกษานิสิต ควรมีการติดตามนิสิตอย่างใกล้ชิด ควรมีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและมีระบบพี่ให้คำปรึกษาน้องที่ดีและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้คำปรึกษาและทราบถึงปัญหาและหาวิธีช่วยเหลือนิสิตได้ทันทั่วทั้งที่ จัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อสร้างทัศนคติดีต่อ สาขาวิชา คณะ และสถานศึกษา รวมถึงพบปะกับผู้ปกครองนิสิต ตามโอกาสอันสมควร รายงานผลการเรียนและความประพฤติของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบอยู่ตลอด ซึ่งจะทำให้ผู้ปกครองมองเห็นความสำคัญของการศึกษา อันจะส่งผลให้ผู้ปกครองสนับสนุนด้านการเรียน แก่นิสิตในความปกครองต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยจำแนกการออกกลางคันของนิสิตและวิเคราะห์หาแนวทางการลดปัญหาการออกกลางคันของนิสิต ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่คาดว่าจะทำให้นิสิตออกกลางคัน และแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษานำไปเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนั้นเพื่อให้การศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนที่ครอบคลุมและทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุดและมีประสิทธิภาพผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรมีการนำตัวแปรอื่น ๆ เข้ามาศึกษาเพิ่มเติม เช่น วิธีการรับเข้าศึกษาต่อ ระดับสติปัญญาของนิสิต เจตคติต่อการศึกษาของนิสิต สภาพแวดล้อมของสังคมที่นิสิตอาศัยอยู่ เป็นต้น

2.2 ควรมีการวิจัยถึงผลทั้งทางตรงและทางอ้อมของตัวแปร ที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน เช่น การวิเคราะห์เส้นทาง (path analysis) วิธีการวิเคราะห์พหุระดับ (Hierarchical Linear Model: HLM) หรือการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปแบบอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- แคทลียา ทาวะรัมย์. (2548). การประยุกต์ใช้การวิเคราะห์การอยู่รอดในการศึกษาการออกกลางคันของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรัญ ยินยอม. (2552). การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ธงชาติ สอนคา. (2554). การศึกษาปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนบ้านกล้วย อ.สังขละบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดอก เขต 2. การค้นคว้าอิสระ ค.ม. ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- นฤตล พิพิมพ์สว่าง. (2553). การวิเคราะห์สาเหตุและการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนชนเผ่าในโรงเรียนมัธยมศึกษาบนเขตพื้นที่สูง: กรณีศึกษาโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดลำปาง. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศศ.ม. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ภูษณิศ สิริวรพร. (2557). สาเหตุของการออกกลางคันและแนวทางแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของสถาบันการพลศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มัช สุขเยี่ยม. (2524). ความคิดเห็นของครู นักเรียน และผู้ปกครองเกี่ยวกับสาเหตุการขาดเรียน การออกกลางคันของนักเรียนในแหล่งเสื่อมโทรมคลองเตย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- วัชร ตรีกุลงาม และคณะ. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

- รุจิรา อ้อยปัทมาวงศ์. (2554). การวิเคราะห์ปัจจัยจำแนกการออกกลางคันของนักเรียน หลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยการอาชีพแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ คศ.ม.
มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ลำปาง พันธุ์เพชร. (2558). ข้อเสนอการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนระดับ ปวช. วิทยาลัยเทคนิค
ร้อยเอ็ดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2538). จิตวิทยาเด็กที่มีลักษณะพิเศษ. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- สุภาภรณ์ พิมพ์นิത്യ. (2555). สาเหตุการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ รป.ม.
มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2540). รายงานผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2546). รูปแบบการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาแนวใหม่
(*Management Innovation in Higher Education*). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- อัมพร โอตระกูล. (2524). “ปัญหาเด็กเรียนไม่ดี,” *ใกล้หมอ*. 5(9), 31-33; กันยายน.
- Morcke AM, O’Neill L, Kjeldsen IT, B. Eika. (2012). “Selected Determinants May Account for
Dropout Risks Among Medical Student,” *Dissertation Abstracts International*. 59(9),
4493 - A; September.